

Leto: II.

Maribor, četrtek 13. oktobra 1921.

Številka: 231.

Poglavje o neuspehih v zunanji politiki.

Pri nas je nastala navađa, da sme vsaki pozicijskalec vsaj enkrat na dan udariti po mizi radi neuspehov v naši zunanji politiki. V širih ljudskih vrstah je zunanja politika nekaj popolnoma novega. Naša politika se je gibala vse do novejšega časa v mejah občine, dežele, države. Odkar smo v svobodni domovini in odkar se je tako silno izpremenil srednjeevropski politični stroj, nas tudi zunanje politični problemi zadevajo v živo. Pri tem so se haš pri slovenskem delu naroda pokazale vse napake začetnika. Dovolj je, če se spomnimo, kako je naša širja javnost sprejela n. pr. pariško mirovno konferenco, ustanovitve Zveze narodov, veljavnost mednarodnih pogodb itd. Tuintam je zadele teoretično pravilno, v praksi se je pa hudo uštel. Tudi danes se dogaja podobno. Gotovo je, da naša zunanja politika zasluži vso kritiko. Naš zunanji minister je bil kot predsednik ministrstva sveta preveč zaposlen z notranjimi vprašanji, da bi mogel posvečati zunanjemu ministrstvu ono skrb, ki je bila z ozirom na mednarodni položaj potrebna. Napak, ki so se bile godile v našem zun. ministr., pa naj nosi krivdo Tiča Popovič ali kdo drugi, ne mara nikdo zagovarjati. Neumestno in skrajno diletantsko pa je, če hoče kdo iskati krivca v eni sami osebi ali pa zgolj v sedanjem režimu. Siera, v katero segajo naša zunanjepolitična vprašanja, je tako obsežna, da se v nji reducira volja, moč in vpliv naše države na tako skromno enoto. Naša država je v mednarodni politiki silno odyisna od mednarodnih činiteljev, ki pa niso niti izdaleč taki, kakor si jih radi zamišljamo. Zagrebska »Riječ« je prinesla pod naslovom »Krivci« članek, ki v njem podaja našo mednarodno pozicijo v dobrih realističnih potezah. Iz tega članka pre-

Razen splošno znanih neuspehov obstojajo tudi drugi, težji. Med njimi je n. pr. ta, da izpuščamo jugoslov. izselience v Ameriki, ki se odgajajo v sovraštvu proti naši državi, a mi ne vemo zaječiti pogubno agitacijo med njimi. Drugi je, da smo v Evropi na slabem glasu kot nesoliden in neresen narod, a ta glas nam, seve, ne more koristiti in pridobiti »simpatij«. Da ne bo nesporazumljenja, je treba takoj pibiti, da te evropske »simpatije« niso osnovane na etični podlagi. Evropa ne mara za etiko, temveč presoja vse dogodke z vidika gmočnih interesov. To lahko ugotovimo ravno mi, Jugoslovenci. Zakaj, če bi pri evropskih simpatijah odločevali etični moment, bi bilo nemogoče, da bi evropske vele-mile tako hitro in tako gladko pozabile na za-ruke, ki si jih je Srbija pridobila v svetovni vojni in bi interesov našega naroda ne žrtvo-vale tako lahko interesom Madžarov, Bol-garov in Albancev. Današnji politični faktorji na Madžarskem so si znali pridobiti n. pr. vse angleške misije, ki so stopile na madžarska tla. Oni so jih častili in gostili, jih vodili po mestih, jim dali možnost zasluzke: angleški ka-pital se je vgnezdil na Madžarskem, madžar-ska aristokracija je prodira v angleške in francoske »višje kroge«, dočim Italije sploh ni bilo težko pridobiti zase — in kmalu so po-stale evropske velike države zaščitnice madžarskih interesov proti nam. Podobno so po-stopali Bolgari s Francozi, a v Albaniji so si pridobili Italijani privoljenje Angležev na ta način, da podpirajo angleško politiko proti Franciji.

V prvi vrsti je seve za vse te neuspehe v zunanji politiki odgovorna vlada in sicer ministristvo zunanjih zadev. To velja za vse ministre zunanjih zadev od bsvobojenfa do danes. Toda našo državo zuna, v centih tujih držav ne reprezentirajo naši najbolji ljudje da je Tica Popović lahko vodil zunanje ministristvo v Beogradu, da je slaba naša poročevalska služba, da ni v Ameriki dovolj sposobnih konzulov, ki bi se mogli oziroma hoteli resno pobrigrati za naše iseljence — to je krivda vlade, ki izbira in postavlja poslanike in kon-

Pogajanja med demokrati in radikalci.

LDU Beograd, 11. oktobra. Danes po
poldne se je vršila v dvorani narodne skup-
ščine seja delegatov demokratske in radikalne
stranke, na kateri se je razpravljalo o odno-
šajih teh dveh strank. Med drugim je bil tudi
govor o uradniškem vprašanju. Pretresalo s
je tudi vprašanje predstojnikov. To vprašanje
se je razpravljalo načeloma. Do definitivne
odloka ni prišlo. Končeno se je sprejel seznam
zakonov, ki bi kot nujni imeli priti na prete-
re v zakonodainem odhodu. Ti zakoni so: pro-

Iz seje ministrskega sveta.

LDU Beograd, 11. oktobra. Ministrski svet je imel danes sejo, na kateri se je razpravljalo o proračunu ministristva za javna dela in promet. Pretresalo se je vprašanje, ali naj se proračun izroči naravnost narodni skupščini, ali pa zakonodajnemu odboru. Večina je bila za to, da se pošlje zakonodajnemu odboru. Govorilo se je tudi o tem, ali naj se izroče zakonodajnemu odboru vsi proračunski predlogi in predlog za kritje deficita. Demo

računski zakon, zakon o državnem svetu, o glavni kontroli, o centralni upravi, o administrativni razdelitvi države, o ureditvi oblasti okrožij, okrajev in občin, o izenačenju sodne organizacije, o uradniškem zakonu, zakon o progresivnem davku na velik zaslužek in dobiček, o sestavi načrta za ureditev prometnih zvez v državi, zakon o poljedelskem kreditu, invalidni zakon, zakon za agrarno reformo in kolonizacijo, zakon o zaščiti delavcev in zakon o svobodi združevanja, združenja itd.

Iz odbora za poslovniki.

LDU Beograd, 11. oktobra: Danes po
poldne je imel odbor za poslovnik sejo, na ka
teri so protestirali o poslovnem redu, in sicer
poglavje 6, ki se tice vprasanj in interpelacij,
poglavje 8, o prošnjah in pritožbah in pogla
vje 9, o načinu glasovanja v skupščini. Odbor
je prišel do 10. poglavja, Razprava o desetem
poglavju se bo nadaljevala jutri ob 16. uri.
Gori navedenih poglavjih se niso izvršile no
bene znatne izpremembe. Najveš izpremembi
je predlagal predsednik narodne skupščine dr.
Ribar, posebno glede zaštite pravic narodnih
poslancev. Stal je na stališču, da se mora pr

interpelaciji dati poslaneu možnost siro-
ke diskusije in popolna svoboda razlaganja in
časa. Posebno karakteristična je zahteva g.
dr. Ribarja, da se po ministrovem odgovoru
dovoli poslancu svoboda odgovora, kar dose-
daj ni bilo dovoljeno, ker se je z ministrovim
odgovorom pretes končal. Ta zahteva dr.
Ribarja je bila sprejeta. Ti predmeti še niso
definitivno sprejeti; sedaj se vrši prvo čitanje
poslovnega reda, ki naj velja za skupščino,
drugo in končno čitanje pa bo prihodnji čer-
den, ko bodo zbrani vsi člani tega odbora.

Važna odredba za potovanje po železnicah.

LDU Beograd, 11. oktobra. Minister za promet je izdela nov pravilnik o ureditvi potovanja in potniških zahtev. Po pravilniku sme v vozovih I. razreda potovati samo določeno število potnikov. Ako potnik višjega razreda ne dobi mesta, more zahtevati prosto mesto v nižjem razredu.

stor v nižjem razredu ter se mu mora v tem slučaju vrniti preveč plačana vozna. Potnik ima tudi pravico, da odstopi od potovanja ter mu mora železniška uprava vrniti denar za vozi listek. Ta pravilnik stopi v veljavo s 1. novembrom t. l.

Beneška konferenca

LDU Benetke, 11. oktobra. Avstrijska in madžarska delegacija, ki sta prišli sem na povabilo zunanjega ministra sta se danes sešli na prefekturi. Italijanski zunanji minister della Toretta je pozdravil delegate ter nato očitral namen sestanka. Madžarska delegacija se je nato odpravila, avstrijska pa je razvijala svoje stališče v vseh podrobnostih. Po-

tem je vstopila v dvorano madžarska delegacija, avstrijska pa se je odstranila iz dvorane. Tudi madžarska delegacija je podrobno razjasnila svoje stališče. Razgovori so doveli do sporazuma glede potrebe, da se pred vsem izda praktične ukrepe, da se zajamči izvedba sklepov, doseženih na tej konferenci. Razprava se zvečer nadaljuje.

UREDBA O IZSELJEVANJU

LDU Beograd, 11. oktobra. Ministarstvo za socialno politiko je poslalo zakonodajnomu odboru predbo o izseljevanju v svrhu, da jo spravi v popolno soglasje z ameriskim zakonom o naseljevanju.

propagando proti sedanjem režimu v
Crni gori.

SPANSKA ZMAGA V MAROKU.

DKU Pariz. 11. okt. Spanci so pri
Melli zavzeli višino Kurugu.

EKSPEDICIJA NA MONT EVEREST.

DKU London, 11. oktobra. Družba „Mont Everest“ je sprejela brzojavno sporočilo, da se je našla pot, po kateri bi se utegnili priti na vrh Gaurizankara.

STRAJK NA PRAŠKI UNIVERZIT.

TIP Praha, 11. okt. Ker je vlada znatno restringirala proračunske postavke za zgradbo praških vseučiliških institutov in prostorov ter spolnitev laboratorijev, so danes profesorji in dijaki proglasili protestno stavko.

FONDI ZA STIPENDIJE.

DKU Beograd, 11. oktobra. V ministrstvu prosvete se izdeluje organizacija fondov, iz katerih se bodo dovolile štipendije za one učne stroke, ki se ne poučujejo na naših domačih univerzah.

MADZARSKI IZPAD NA STAJERSKO.

DKU Dunaj, 11. oktobra. Uradno se objavlja: Včeraj popoldne so madžarske tolpe napadle na avstrijskem ozemlju pri Unterrohru na Stajerskem dva orožnika ter ju odvedle čez mejo.

NIKITOVCI ŠE NE MIRUJEJO.

LDU Milano, 11. oktobra. Kraljica Milena (črnogorska) je podpisala odlok s katerim se razpušča črnogorska vlada. Ministri odlej ne bodo imeli nobenih diplomatičnih pravic. V raznih deželah se bodo ustanovili agitacijski odbori za

TIP Beograd, 11. oktobra. Na današnji seji ministarskega sveta se je razpravljalo o inženacenju oziroma zmanjšanju števila praznikov. Minister za socijalno politiko je dobil nalog, da stavi tozadevno v zvezi z revizijo zakona o zaščiti delavstva zakonodajnemu odboru primerne predloge.

zule naše države. Vlada je mada je kriva, da ne poskrbi stalne informacije o naši državi v inozemstvu. Vlada je kriva, da n. pr. zastopnikom inozemskega kapitala, ki hočejo delati pri nas, ne odgovori z da ali ne, temveč se cele mesece navidez pogaja z njimi, dasiravno se bila že definitivno odločila, da ho odločila to ponudbo. Vlada je kriva, da n. pr. na korist čnega dela trgovcev -- spekulativno odreja »moratorije« za plačila v inozemstvu, kar nam baš to ubija kredit, ki ga potrebujemo.

Toda to ni vse. Krivda je tudi izven vlade, v krogih, ki za vse neuspehe na zunanji in za vse slabi glas, do katerega smo prišli, nana-gajo krivdo edino te vladi. Krive so stranke sploh, vsaka zase in vse skupaj, ker podav-ljajo strankarski interes nad interes države. V inozemskih listih izhajajo dopisi iz naše do-movine, v katerih se pretirava v trditvah o neurejenosti naše države, to pa z lažno ben-denco, da se škoduje ugledu države. Ni težko uganiti, odkod izhajajo ti dopisi, a mi jih danes omenjamo samo radi tega, da pokažemo, da ni samo vlada kriva, če je naše pozicije v zunanji politiki tako slabe.

Krivda za naše neuspehe na zunaj ni vedaj izključno le krivda vlade, temveč krivda vse naše družbe. Spričo naše nesolidnosti in indolence, spričo dejanskega nerazpoloženja zunanjega sveta napram nam in spričo pomikanja potrebnih izkušenj v postopanje z velikim svetom, bi tudi majenljivejši državnik ne mogel paralizirati vseh močnih vplivov, ki delajo proti nam. Iz tega seve ne sledi, da nima vlada dolžnosti podvezeti vsa, kar je v njeni moči, da ojači našo pozicijo v Evropi. To je predvsem poskrbi naj, da nas v inozemstvu zastopajo najboljši, najmočnejši ljudje, uredi naj stalno in dobro poročevalsko službo za inozemstvo. Kakor jo imajo druge države in končno naj v obveščanju s svojim svetom opravi razgovorne kramarje trike.

Kaj je klerikalizem?

O tem vladajo različni nazoni. Ljudje, ki veljajo kot klerikalci, ga obračajo kakor plašč po vetru. Tam, kjer so politično šibki, nimajo radi, da se jih označuje s besedo „klerikalci“. Na Hrvatskem, kjer se rimski klerikalci še-le začena siriti, nastopajo kot stranka, ki zastopa v politiki krščanska načela. Ne da se tajiti, da so krščanska načela, umevana po duhu evangelija, zdrav in lep življenski nazor. Toda klerikalci ne gre za Kristovo besedo o miru in ljubezni, temveč imajo čisto druge namene. Te pokažejo še-le tam, kjer so si ohranili oziroma pridobili zadostno moč. Klerikalna stranka je orodje v rokah rimske cerkve, ki se še vedno ni odrekla svojemu srednjeveškemu idealu po svetovni teokraciji, t. j. absolutni vladi duhovništva. Da ne bode naši ljudje v zmoti glede globoke razlike med vzvišeno religioznostjo in „boljševskim“ tovarišem klerikalizmom, ponatisnemo iz 10. štev. z dne 9. oktobra 1921 v Ljubljani izhajajočega klerikalnega lista „Naša moč“ nastopni članek z naslovom: „Mi, klerikalci!“

Vsi veliki boji duhov včeraj in danes
stojijo v znamenju klerikalizma in protiklerikalizma.

Kaj je klerikalizem? Klerikalizem je program. Ta program so tri besede: papež, škof, duhovnik. To so tisti trije, katerimi klerikalizem stoji in pada.

Kaj je protiklerikalizem? Tudi on je program. In ta program je v treh besedah: Boj proti papežu v mednarodni politiki. Boj proti škofu v domači politiki. Boj proti duhovnu v vaški politiki.

V toliko smo katoliki, v kolikor smo
temi treni ali proti njim.
Duhovnik je duševni vodja ljudstva.
ne profesor, ne učenjak, ne advokat.
In v našem katoliškem gibanju dosti

močan pokret, ki pravi: duhovnik naj ne politizira, to ga ne briga! Duhoven vaj se ne vmešava v gospodarsko življenje; saj ne razume, kje delavca in rokodelca čevlji žuli.

So kraji, kjer skotje pri takozvanih katoliških časopisih nimajo nobene odločilne besede, kjer ima glavno besedo politični klub in denarni mogotci, ki list financirajo.

So slučaj, kjer skotje pri takozvanih katoliških gospodarskih velepodjetjih nimajo nobene odločilne besede, kako se naj denar uporablja; odločujejo katoliški akcionarji.

Kaj za nas? Za nas, ki gledamo z očmi vere, je katoliški duhovnik namestnik Boga na zemlji, kot lak naš očijski oznanjevalec resnice.

To je bistvo klerikalizma in mi, mi smo klerikalci.

Pij X. je maja 1914 rekel: „So predvsem v omikanih katoliških krogih, ki hočejo biti katoliki, pa smatrajo za največjo sramoto, da se bi jih nazvalo klerikalce.“

Mi, klerikalci! Izpovemo to, kar je to naš program.

Tako klerikalna „Naša moč“! Te besede niso nič novega: Novo je samo to, da se jih danes marsikateri klerikalni politik sramuje. Dospeli smo namreč tako daleč, da se dozdeva celo klerikalnem program duhovniške diktature preneumen. Ti klerikalci, zlasti laični krogi, ki še ne vidijo v sodobni demokraciji hudičevega maha, bodo lahko iz zgorajšnjega članka marsikaj vtaknili v žep. Treznega in mislečega človeka klerikalni program ne razburja. Danes smo hvala Bogu, že premagali verski fanatizem. Na duhovništvo, kisi hoče zlorabljanjem verskega duha pridobiti absolutno diktaturo nad ljudmi, zremo le s pomilovalnim nasmehom. Tudi „prosti“ človek že začneja misliti z lastno glavo in ne kaže strahu pred razumom. Duhovščina s takimi srednjeveškimi nazori pa podira lastne mostove. Sicer pa priporočamo vsakemu trznemu človeku, da si sam napravi komentar. To številko shranite in jo pokazite, če se bo zopet ta ali oni klerikalec sramoval pravega bistra klerikalizma!

Resolucija.

Sprejeta na javnem shodu narodno stanovskih organizacij v Narodnem domu v Mariboru dne 9. oktobra 1921.

I. Protestiramo proti katastrofalno naraščajoči draginji in pozivljamo kompetentne oblasti, da uporabijo vsa sredstva, da se ta draginja ublaži. Zahtevamo ukinjenje izvoza živil toliko časa, da bo domači trg zadostno preskrbljen. Za najnujnejše življenske potrebščine se najvpeljejo knjižice. Dotira se najvsako osebo z dovoljno količino potrebščin sporazumno z ljudstvom, za katere se naj določijo maksimalne cene. Država pa mora skrbeti, da bo teh najnujnejših potrebščin toliko na razpolago, kolikor jih je za kritje glasom knjižic potrebno. Ostala množina se lahko prodaja po poljubni ceni. Oddaja teh potrebščin na knjižice se naj raje opravi in posamezne trgovce in zadrage pa poveri z razprodajo. II. Pokrajinske uprave se naproša, da pri direkciji državne železnice ukrene vse potrebno, da dobijo zaprte tovarne vagone za prevoz živil v prvi vrsti na razpolago samo domače aprovizacijske organizacije in trgovci, ki rabijo blago samo za domači konzum. Trgovci in organizacije se imajo izkazati za vsako pošiljatev z uradnim potrdilom mestnega magistrata. III. Uvesti se ima najstrožja kontrola izvoznih firm. IV. Pokrajinska uprava se naproša, da stori v Beogradu vse potrebne korake za revizijo pobiranja brezvestne špekulacije vsled svobodnega trgovanja. Nemudoma naj se določi regulacijska carina na izvoz živil v taki odmeri, da se zagotovi stabilizacija cen živil na domačem trgu na primerni višini. Direktni nakup živil potom inozemskih trgovcev in prekupčevalcev naj se prepriči. V. Pokrajinska uprava naj vpliva na to, da se zniža vozniha po železnici za vse ono blago, ki ga rabijo razne aprovizacijske za svoje člane. VI. Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo naj izposluje, da se posameznim že sedaj obstoječim, delujočim aprovizacijam dovoljeni brezobrestni kapital odpiše in dovoli nov obratni brezobrestni kapital. VII. Pokrajinska uprava naj z vsem povdankom opozori

vse javne oblasti in uradne osebe, da z največjo strogostjo zasledujejo nekoncesionirano trgovino. VIII. Vseled že nastale draginje zahtevamo zvišanje in izenačenje dnevnic za najmanj 50 odstotkov enakomerno za vse kategorije državnih in privatnih uslužbencev. IX. Zahtevamo, da se člen 23 uredbe o draginskih dokladah državnih uslužbencev (Uradni list z dne 21. VI. 1921 št. 176) razveljavi, ker bi pomenilo ukinjenje dnevnic bolnim uslužbencem gospodarsko uničenje. X. Protestiramo proti nameravanemu zvišanju najemnin na štirikratni iznos za uslužbenca, proti prispevanju v stanovanjske fonde od strani najemnikov in proti nameravanemu ukinjenju zaščite najemnikov. Zahtevamo, da se vsemu onemu uslužbenstvu, ki se mu je nezakonitim potom odvzela stanarina, nemudoma zopet prizna ter že odvzeta povrne. XI. Uvrsti se naj Maribor in okolica kot obmejno mesto v I. razred draginskih doklad. XII. Državni nameščenci zahtevajo, da začne Zveza nabavljalnih zadrug v Beogradu nemudoma delovati. Zahtevajo, da se izvedejo vsi členi uredbe o nabavljalnih zadrugah drž. nameščencev. Če Zveza ne bi delovala, protestirajo proti nadaljnim odteglajem od prejemkov. XIII. Ponovno zahtevamo z vso našo odločnostjo reorganizacijo mariborskega skladišča živil juž. žel. in sicer: a) Ne vidimo nobene potrebe ustanavljanja novega skladišča v Ljubljani, ustanovi se k večjemu lahko filijalka. b) Mariborsko skladišče živil mora zadobiti svoječasno samostojnost nazaj in ne sme biti več odvisno od gospodarske poslovalnice v Ljubljani. c) Načelnik tega skladišča mora biti samostojen. Nad njegovim gospodarstvom pa zahtevamo razen kontrole po ravnateljstvu tudi javno kontrolo. V to svrhu naj se izvoli odbor kontrole zmernih uslužbencev in strokovno kontrolo. d) Smo enkrat proti ustanovitvi zadruge. Zahtevamo pa, da se razlegne obrat mariborskega skladišča živil tudi na manufakturno blago, kakor na vse druge gospodarske in življenske potrebščine, ker so vsi pogoji za to kakor prostori in izvežbani uslužbenci, dani. e) Da pa zamore skladišče živil tem zadostiti, se naj dovoljeni kredit od sedanjih dveh milijonov zviša na najmanj pet milijonov. f) Osebe skladišča živil se naj stalno nastavi, kakor osebe po vseh drugih skladiščih. Zadevna določila za osebe se naj prilagodijo sedanjim razmeram. XIV. Penzionisti. H koncu priključujemo dopis iz vrst vpokojencev in zahtevamo, da se tem prošnjam ugodi.

Iz seje občinskega sveta.

Mariborski občinski svet je imel v torek, dne 11. t. m. ob 18. uri svojo redno sejo. G. župan je poročal o poverjenih mu osebnih intervencijah.

Obrtni referat

se bo po zagotovitvi pokrajinske vlade v najkrajšem času zopet vrnil občini. Samoumevno je, da se bo morala občina pri opravljanju tega referata ravnati strogo po zakonu.

Glede prepustitve barak v Dankovi ulici mestni občini, je bil župan pri raznih uradih pokrajinske vlade ter končno dobil dovoljenje, da prevzame omenjene barake občina ter jih preuredi v stanovanja. Občina bo napravila v barakah 24 stanovanj.

Stanovanja bodo obstojala deloma iz sobe in kuhinje, deloma samo iz sobe s štedilnikom ter bodo opremljena z vsem potrebnim, kakor vodovodom, kletmi, drvarnicami itd. Popravilo bo stalo 320.000 K.

Ker pokrajinska vlada ni potrdila vseh 12 predlaganih zastopnikov občine v stanovanjski komisiji, se je g. župan priložil ter dobil od kr. namestnika, g. Ivana Hribarja nalog, da mu o tem osebno poroča. Obenem pa je dobil g. župan tudi zagotovilo, da se v najkrajšem času izvrši reorganizacija stanovanjskega urada ter bo vse administrativne agende prevzela občina, eksekutivne pa pristojno sodišče. S tem bo občina več ali manj imela ves upliv v stanovanjskih zadevah.

Ustanovljeno občinsko sodišče

že pridno deluje. Določijo se dnevnice za člane tega sodišča in sicer po dnevu 60 K na uro, po noči pa 80 K na uro za vsakega člana. Stroški za vzdrževanje tega sodišča se krijejo iz plačanih vob.

Glede stavke mesarjev

je g. župan poročal, da so mesarji stavili rok za zvišanje cen mesu ter zagrozili s stavko. Ker pa se cene ne dajo ugotoviti, je g. župan o tem obvestil pokrajinsko vlado ter zaprosil, naj posreduje, da se izvoz za nekaj časa ukine in kmetom dobavi potrebna krmo za vzdrževanje živine. Kakor je v zadnjem trenutku doznal, je že

izvoz živine ukinjen.

Ker pa so cene živini res nekoliko poskočile in so se le nekateri večji mesarji okoristili z izvozom, je tozadevni odsek cene mesu malo zvišal, da mali mesarji ne bodo trpeli škode. (O povišanju cen poročamo na drugem mestu.)

Mestni šolski svet

še ni konstituiran. Glasom predpisa mora biti zastopnik cerkve katehet. Skofjski ordinarijat pa s tem ni bil zadovoljen ter je določil drugega zastopnika. Ker pa vlada tega še ni potrdila, mestni šolski svet še ni popoln.

Nato je prišel na vrsto predlog JSDS, naj se zahteva od vlade, da vrne občini po preobratu odvzeto

avtonomijo.

Ker se baš sedaj v zakonodajni skupščini snuje zakon o avtonomiji mest, se je sklenilo, da se stavi vladi predlog, da skliče anketo prizadetih občin ter se pri ureditvi tega vprašanja ozira na njihove predloge. O tem bo razpravljala danes še pravni odsek.

Zdravstveni odsek je predlagal, da se

Dijaški dom

izprazni in preuredi v bolnico. Temu predlogu so nasprotovali odborniki JDS. Dr. Sernec je povdaril, da je tam svoj čas že bila bolnica, ki pa se je ravno radi tega, ker leži to poslopje v sredini mesta, preložila na periferijo. Poleg tega pa bi se na ta način povečala tudi stanovanjska beda, saj bi se kar 60 dijakov vrglo na ceste, neglede na to, da bi se jim s tem onemogočil tudi nadaljni študij.

Temu so sledila poročila odsekov. Na predlog finančnega odseka se upelje v vseh prostorih obrtnonadaljevalne šole električna razsvetljava in se šoli nabavi tudi nekatere nujne potrebščine.

Po vzorcu zagrebške občine se je sklenilo, da se uvede v danem slučaju tudi za Maribor

10% davek na razkošje

za ponočne kavarne, bare itd. (Za enkrat se na žalost mestnih financ a hvala Bogu nimamo takih lokalov.)

Mestni drobci

je vrget 130.000 K čistega dobička. Uradnici, ki je bila zaposlena pri izmenjavi tega drobca, kar je bil jako zamuden in neprijeten posel, se dovoli nagrada 1000 K. Istotako se zviša tudi blaginiku mestne občine doklada za primanjkljaj od 200 na 2000 K.

Na tozadevno prošnjo se je odobrila preureditev plač uslužbencev mestne občine

po vzorcu državnih uslužbencev iz kronske v dinarsko plačo in splošno izenačenje prejemkov s prejemki državnih in to naknadno s 1. majem t. l. Istotako se je dovolilo

zvišanje pokojnine mestnim vpokojencem.

Njihova pokojnina se izenači s pokojnino državnih vpokojencev in to s 1. oktobrom.

Na predlog pokrajinske uprave se je sklenilo

50% zvišanje tarife za javne tehtnice

Nadalje se je sklenilo, da podpiše občina

20.000 K državnega posojila.

Potem so sledila poročila ostalih odsekov.

Notranja in zunanja politika.

* Jugoslavija proti imperijalizmu Italije. „Wiener Tagblatt“ prinaša intervju z nekim jugoslovenskim politikom, kateri je izjavil: Jugoslavija ne bo trpela, da si prisvoji Italija protektorat nad Albanijo. Mi hočemo prost izhod na morje, kakor nam ga jamčijo mirovne pogodbe. Imperijalistična politika Italije ne bo varnost le za nas ampak za

vso Evropo. Tudi v zapadnoogrskem vprašanju je zavzela Italija neprijateljsko stališče napram Jugoslaviji ter si je prizadevala, približati se Madžarski, da bi v slučaju vojne proti Jugoslaviji imela zaveznika. Jugoslavija bo o tem še izpregovorila na konferenci v Benetkah, kjer bo zahtevala, da se Madžarsko prisili k izpolnitvi mirovne pogodbe.

* Briandova politika. Ministriški predsednik Briand je imel pri nekem njemu na čast prirejenem banketu govor, v katerem je izjavil, da je prevzel vlado z namenom, da zagotovi Franciji mir. Njegova politika mogoče ne navdušuje mas, vendar pa tudi ne vodi do konfliktov, ki uničujejo in upropačajo dežele in države. Kakor njegov prednik, je tudi on moral postopati sporazumno z zavezniški Francije, da omogoči izpolnitev mirovnih pogodb. Francija mora ostati oborožena tako dolgo, dokler ne bo njena varnost popolnoma zajamčena. Francija ima pravico do reparacij in ne nekako osiguranje ter v tem oziru ne more in ne sme niti koraka odnehati. Francoska vlada zaupa sedanjim vladim Nemčije. O tem bo govoril tudi še v zbornici. Če pa ima kak drug duhovnik več talenta in misli, da bo znal vse boljše kakor on (Briand), mi bo takoj izpraznil mesto. On ni priklonen na to mesto, toda dokler država lađa ni na varnem, ne izpusti krmla iz rok.

* Slezija, svobodna država? Glede rešitve gornješleziskega vprašanja se je po poljskih informacijah pojavil v Zenevi nov načrt. Poljako ozemlje Tesno-Bilic se združi z okraji Katowice, Bitom, Königshütte, Tarnovica, Ples, Ribnik in polokraj Hindenburg se združi v eno samo enoto. Ta enota spada v državno oziru pod poljsko suvereniteto, v gospodarskem oziru pa ostane avtonomni gospodarski centum pod medzavestniško kontrolo strokovnjakov. Nemška posest ostane na tem ozemlju zajamčena; organizacija prometa ostane nemška; carinske meje napram Nemčiji ne bo. Nemško imetje se ne sme likvidirati, a prebivalstvo bo vojaške dolžnosti oproščeno.

* Poljska finančna politika. Predsedništvo komisije za varčevanje je prevzel finančni minister dr. Michalski sam. Da se prepriči tihotapstvo, se osnujejo carinski bataljoni in generalni ter vodinski nadzorniki.

* Ruska državna banka. Vseruski centralni izvrševalni odbor je sklenil osnovati državno banko ter je poveril finančnemu ministru izvršitev tega sklepa. Državna banka mora začeti s poslovanjem najkasneje 15. novembra. Za ob razovanje velekapitala so se nakazali rublji iz državnega zaklada.

* Ameriški poslanik pri ministru Kukovec. Iz Beograda nam poročajo 10. oktobra. Ameriški poslanik na našem dvoru je posetil ministra za socialno politiko dr. Kukovec in ga prosil za pojasnila glede navedbe o izseljevanju. Ob tej priliki je diplomatski zastopnik Zedinjenih držav izjavil ministru dr. Kukovecu, da je ta navedba po predloženih podatkih nasprotna pogodbi med Srbijo in Ameriko in da je potrebno, da se v gotovi meri popravi. Minister dr. Kukovec je izjavil, da je že odredil, naj se povodom revizije izseljeniškega vprašanja v zakonodajnem odboru izpremeni tozadevna navedba.

Zanimivosti.

Ljubezen matere. — Princ išejo poklic. — Kino v Ameriki. — Telefon v Petrogradu.

V torek je priplula iz Beograda v Pančevo potniška ladja. Pri izstopu je vsled prerivanja in vrvenja padla neka gospa s svojim jedva par mesecem starim detetom v Donavo. Vse iskanje za ponesrečencema je bilo zaman. Samo klobuk nesrečne gospe se je videl, kako je plaval po vodi. Se le čez kake pol ure je opazil krmar, gospo, ki se je z eno roko oprijemala kolosa ob ladji, z drugo pa je držala glavo deteta nad vodo. Bila je že popolnoma obnemogla; niti izpregovoriti ni mogla več. Samo svoje dete je krčevito pritiskala k sebi, dokler ni prišla rešitev. Vse to obdobje vala mračno mater.

Včeraj smo poročali, da je nemški princ postal kovač. Njegov slučaj ni ostal osamljen. Tudi drugi principi pri

jemljejo za delo. „Daily News“ poroča, da je prišel na Angleško bivši general ruske carske vojske, princ Nikola Galitsyn, s 30 ruskimi begunci. Vsi opravljajo skupno s princem navadna poljska dela, kakor ruski kmetje.

Glasom uradne statistike obstoji v Ameriki 18.000 kinematografov, katere obiskuje dnevno povprečno 20 milijonov ljudi. Ta množica plača dnevno krog 4 milijone dolarjev vstopnin. Potemtakem obiskuje dnevno gotovo ena petina vsega prebivalstva Zedinjenih držav kinopredstave.

Sovjetska vlada je pred kratkim zopet dovolila uporabo telefona pri vatnim strankam v Petrogradu. Ker pa so bile vse telefonične naprave uničene, se mora zopet na novo zgraditi telefonično omrežje in nakupiti aparate. Razume se, da je vsled tega tudi cena primerno zabeležena. Od 50.000 predvojnih telefonskih odjemalcev jih ima sedaj samo 20 tisoč telefon. Abonement pa stane na leto samo nekaj čez — pol milijona rubljev.

Dnevna kronika.

Medzavezniška komisija za razmejitev z Madžarsko, ki deluje sedaj v Prekmurju, je obiskala v nedeljo naš narodni trg Ljutomer, kamor so jo povabili tamošnji krogi. Trg je bil v zastavi. Delegacije so si po skupnem kosilu v hotelu H. ogledali trg in se nato podali v vinograd nad trgovom, da se udeležijo slovenske „bratve“. Kakor znanu, so pri komisiji francoski, angleški, japonski in italijanski častniki.

Kakšne učitelje pošiljajo v Prekmurje. V nekem prekmurškem listu čitamo, da je za šolskega voditelja v Velikih Dolencih imenovan bivši nadučitelj na Sčavnici g. J. Ozmeč. Moža na Sčavnici pri Radgoni dobro poznajo. Njegova preteklost je taka, da v zadnjih letih sploh ni več mogel učiteljevati. Ozmeč je bil tudi v narodnem oziru nezanesljiv. Dejstvo je, da je O. najmanj kvalificiran za učitelja na skrajni prekmurški meji. Tam nam je treba znatno, vseskozi zanesljivih in delavnih učiteljev. Zadnji dogodki v Prekmurju, ki so toliko škodovali ugledu naše države, pričajo, kako neprevidno postopajo vladni krogi, ker pošiljajo v Prekmurje slabo kvalificirane nastavljenke. Baš tam, kjer smo šibki, potrebujemo krepkih znanstvenikov, ki se bodo z vso osebnostjo zastavili za našo stvar.

Iz Ljutomera nam pišejo: Po prevratu se je tukaj naselil trgovec Fran Pogačnik. O njem je znano, da je bil pri Sv. Lenartu v Slov. goricah Franz Pogatschnig in da je prevzel Hoenigmannovo trgovino samo zategadelj, da bi je ne bil prevzel narodno zaveden Slovenec. Pogačnik se je ob zadnjih obč. volitvah prelevil v navdušenega pristaša klerikalne stranke, kateri je v Ljutomeru nedostajalo volilcev in kandidatur. Pogačnik je bil med prvimi na klerikalni listi in je bil na ta način izvoljen v občinski zastop. Nedavno se je pripetila temu obč. odborniku, ki v kolikaj narodnočutečih krogih itak ne uživa ugleda, usodepolna „nezgoda“. Gornjeradgonska carinarnica je Pogačnika zasačila, ko je hotel tihotopiti iz Avstrije večjo množino svile. P. je bil obsojen na 90.000 K globe. Kakor slišimo, dela sedaj neka oblast na to, da bi bil Pogačnik oproščen. Slikajo ga kot „dobrega narodnjaka“ itd., kar pa vse skupaj ni res. Pogačnik ne spada v občinski zastop in če ga bo moral zaradi tihotapstva svile zapustiti, ne bo nobene škode za naš trg.

Terorizem obmejnih Nemcev. Iz Gornje Radgone nam poročajo, da imajo radgonski Nemci pri svoji straži na murskem mostu tzv. „črno knjigo“, v kateri so zabeležena imena vseh, ki ne smejo stopiti na avstrijska tla. V tej listi so imena skoraj vseh narodno zavodnih Slovencev iz Gornje Radgone in bližnje okolice. Radgončani kjer le more, terorizirajo naše ljudi, ki se poslužujejo izrednega obmejnega prometa. Čudimo se, da se na naši strani ne postopa z dosledno recipročteto in da smejo razne radgonske „franje“ neometeno hajlati po naših vinogradih.

— Ta pa ta! Klerikalna „Naša Moč“ piše 9. okt. t. l. „Jutri, dne 10. okt. bo eno leto, kar so naši centralistični demokraciji zaigrali Koroško.“ Brejc in tovariši, zdaj pa veste, pri čem da ste!

— Poziv! Gospod rezervni kapetan Janko J. Zirovnik in rez. art. podporučnik Mirko G. Zilavec se pozivata, da takoj javita točne naslove mariborskemu vojnemu okragu.

— Nezaposlenost v Angliji pada. Glasom uradne statistike je v zadnjem tednu število nezaposlenih padlo za 40.150.

— Demokracija. V ilustrirani prilogi „Prager Presse“ vidimo slike s potovanja prezidenta Masaryka po Slovaškem. Lepo je videti kako neprislusno in prosto se giblje veliki genijalni državnik med svobodnim ljudstvom, ki si ga je izbralo za svojega vladarja. Marsikateremu našemu človeku se bo zdelo navadno, da je bil prezident na svojem službenem potovanju oblečen v navadno promenadno obleko in pokrit s preprostim klobukom. Kaj bi rekli k temu raznovrstni naši „frakarji“, ki menijo, da človek toliko velja, kolikor ga kaže njegov frak in cilindri! Pa ne da bi zopet kdo trdil, da v svoji hribovski zarobljenosti ne moremo spoznati evropskega takta. Mi menimo, da takt ni v opicjem posnemanju zunanosti, temveč v notranji uglednosti, v srčni kulturi, v duševni aristokraciji. Demokracija se ne kaže z visokimi kmetjskimi škornji in evropski takt ne s cilindrom. Tudi prezident Masaryk umeva vso psihologijo, ki se oklepa državnega ali vladarjevega nastopa pred maso. Toda on si očitno te mase ne predstavlja kot nekako brezglavo čredo, temveč ve, da vsak teh ljudi nosi v sebi kos one človečnosti, ki preveva njega samega. Tako je prezident Masaryk rešil tudi problem med formo in duhom v sodobni demokraciji. Duh, notranjost, vsebina — to je glavno. Oblika se najde sama po sebi. Izgleda, da pri nas marsikateri demokratsko misleci človek ni na jasnem glede svoje demokracije. Demokracija ne razveljavlja takta in fines, temveč jih celo izboljšuje. Toda ne s cilindri in rokavicami, temveč z notranjo kulturo. I-us.

Maksimalne cene v Mariboru.

Občinsko sodišče za pobijanje druginje v Mariboru je glede maksimiranja cen mesa, močnim izdelkom, kruhu, jajcam in masti napravilo sledeče sklepe: I. Meso: Kategorije mesa so tri in sicer sledeče: prva kategorija — meso goveje živine ki tehta nad 500 kg, če je govedina te kategorije stara, se lahko uvrsti tudi v drugo kategorijo; druga kategorija — meso goveje živine ki tehta več kot 140, a manj kot 500 kg, iz te kategorije pa se meso mlade in dobro rejene govede, ki tehta nad 400 kg lahko vzame tudi v prvo kategorijo; tretja kategorija — meso bikov in vse ostale govede pod 140 kg teže. Reklasifikacija mesa višjega razreda v nižje je splošno brez nadaljnega dopustna.

Z ozirom na znatno povišanje cen klavni živini se dovoli z 12. oktobrom sledeče zvišanje cen: I. kategorija, sprednji del 22 K, zadnji del 24 K. — II. kategorija, sprednji del 18 K, zadnji del 20 K. — III. kategorija ostane nespremenjena 16 K za kg. — II. Močnim izdelkom: se ne določi maksimalna cena. — III. Cena kruha: se določi: belemu kg 16 K, črnemu kg 13 K. Ta kruh se mora peči v hlebih po pol kilograma. Zemlje se smejo prodajati po 1 K komad ter morajo tehtati 5 dkg. Pekovski mojstri morajo prodajati kruh samo na vago. Odredba o kruhu stopi v veljavo 12. oktobra. — IV. Cena jajcam se določa na 4 K komad istotako od 12. oktobra dalje. — V. Masti se cena ne maksimira.

Mariborske vesti.

Maribor, 12. oktobra.

m Državni stanovanjski urad razglašja: Stranke se ponovno pozivljajo, da se nemudoma poslužijo vprašalnih pol, ki so jim na razpolago pri tukajšnjem uradu, policijskem komisarijatu in policijskih stražnicah, če reflektirajo na stanovanje. Zadnji rok vleganja vprašalnih pol pri tukajšnjem uradu je 20. oktobra t. l. Kdor ne vloži pravočasno polo, je sam kriv, če se ga v sejah sosveta ne bo vpoštevalo.

časno polo, je sam kriv, če se ga v sejah sosveta ne bo vpoštevalo.

m Se o napitninah. K naši notici v torkovi številki smo prejeli par karakterističnih primerov, kako nekateri natakarji in natakarice v Mariboru ponižujejo lastni poklic. Tako nam nekdo sporoča, da je hotel v nekem lokalu poravnati račun, ki je znašal 12-20 K. Natakarica je rekla: „Računajte 13 K.“ „Nimam drobiža, torej 14 K.“ je odvrnila čisto mirno in našla ostali denar. Torej natakar slednjič še diktira napitnino. Nam ne gre za par vinarjev, ki jih gost izda pri računu. Gre nam za načelo: vsak gostilniški, kavarniški in drugi nastavljenec mora biti za svoje pošteno delo pošteno plačan. Podjetnik danes zasluži že toliko, da bi nastavljenec ne bilo treba iskati zaslužka še pri gostih. Napitnina je oblika korupcije in zato moramo skrbeti, da izgine. Za delo pravično plačilo in nič več!

m Lep vzgled. Uradniki policijskega komisarijata in člani varnostne straže v Mariboru so podpisali K 126.600 državnega posojila.

m Veselični odbor požarne brambe je dobil radi netaktnega postopanja o priliki zadnje veselice pri Götzu od oblasti pismeno grajo.

m Podružnica SPD. v Mariboru se zahvaljuje gospodu Ivanu Kravosu, sedlarskemu mojstru in trgovcu v Mariboru, da ji je brezplačno dal za teden dni na razpolago pomočnika za napravo žimnic v novo otvorenji koči na Klopem vrhu. Takih planincev nam trebat Zivel!

m Udruženje gledaliških igralcev SHS. Dne 2. oktobra 1921 se je vršil redni občni zbor mariborskega pododpora. Po poročilu o delovanju pododpora so se vršile volitve novega odbora, v katerega so bili izvoljeni sledeči člani: predsednik: Pavel Rasberger, podpredsednik: Emil Rumpel, tajnik: Josip Povhe, blagajnik: Ciril Velušček, odbornika: Stela Dragutinovič in Edo Grom.

m Olepševalno društvo za mesto Maribor se sl. občinstvu priporoča za Vse Svetnike z nagrobnimi dekoracijami in drugimi olepšavami, kakor tudi z vsakovrstnimi venci. Nadalje prevzame novo ureditev vrtov, kakor tudi druga podobna dela. Pojasnila in naročila se dajejo v vrtnariji „Ljudski vrt“.

m Kavarna „Jadrana“. Dnevni koncert prvovrstnega salonskega orkestra.

m Lastnik kavarne „Jadrana“ g. Lojze Ivančič je daroval za Jugoslovensko Matico 100 K.

m Kaj so se neki zamerili občinskemu svetu mestni vpokojenci. Občinskim nameščencem je občinski svet povišal, oziroma izenačil plačo z ono drž. nameščencev, s 1. majem, a vpokojencem le s 1. oktobrom. Mislimo pa, da bi vpokojencem pri svoji neznatni pokojnini bili bolj potrebni podpore kot pa uslužbenci. Saj so tudi oni po 30 in še več let delali v dobrobit občine.

m Séznam meseca avgusta izbranih obrtnih pravic. Tvrška družba Božič in Lorber, Aleksandrova cesta 23, trgov. z manufakturnim blagom. Rihard Kahn, Cankarjeva ul. 30, trgov. z mešanim blagom. Franc Temerl, Tržaška cesta 59, trgov. z mešanim blagom na debelo. Josip Ružič, Glavni kolodvor, čiščenje čevljev. Alojzij Petek, Wilsonova ulica 23, trgov. z živino. Matijašič Neza, Copova ulica 5, trgov. s sadjem itd. „Mautitsch“ Stefan, Koroška cesta 80, trgov. s slanino, moko in sočivjem. Jozek Katarina, Cankarjeva ulica 15, trgov. s sadnjem mastom itd. Družba Božič in Lorber, Taftbachova ulica 22, krojaški obrt. Matija Tadin, Koroška ulica 46, čevljar. Marija Stangl, Koroška ulica 46, trgov. z mešanim blagom. Cecilija Wastlian, Meljska cesta 10, gostilna. Anton Sapak, Aleksandrova cesta 45, trgov. s stroji. Marta Brandstätter, Pod mostom 2, branjarija. Rudolf Gaiser, Glavni kolodvor, knjigarna. Jožefa Mayer, Sodna ulica 16, šivilja. Vilko Grgurina, Prešernova ulica 18, trgov. z mešanim blagom. Deutschmann Edvard, Volkmarjeva ulica 10, knjigovez. Eliza Koprek, Koroška cesta 13, sejmarstvo.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubič.

Kultura in umetnost.

x V soboto velik dogodek. Kdor je zadal slišal koncert kubanskih kozakov, je zapustil koncertno dvorano navdušen za rusko pesmi. Nadaljevanje tega spoznavanja ruske glasbene umetnosti nam nudi dobrodelni koncert, ki se vrši v soboto v Götzovi dvorani. Na koncertu bo orkester, pri katerem sodeluje tudi pevski zbor Rusov in godba na pihala ruskih kadetov iz Strnišča, izvajal skladbe ruskih mojstrov, Glinke, Čajkovskega, Iljinskega in nekaterih drugih prvovrstnih skladateljev. Zlasti opozarjamo na sinfonično sliko Čajkovskega Overture Solonelle, ki izraža za Rusijo tako znamenite dogodke l. 1812. pred Moskvjo (Napoleonov poraz). Sinfonični značaj koncerta bo privabil vse, ki se zanimajo za godbo. Dirigent je odlični koncertni mojster S. Valentin Cibulevsky. Vstopnice v trgovinah Brišnik in Höfer.

x Sin Adama Mickiewicza. V Parizu še živi v pomanjkanju edini sin slovitega poljskega pesnika Adama Mickiewicza, Vladislav Mickiewicz. Star je 83 let. Poljaki so mu svojčas določili pokojnino letnih 5000 K, ki pa sedaj iznaša borihi 6—7 frankov! Sedaj so se zopet spomnili nanj in je upati, da mu bodo olajšali zadnje ure življenja.

x Vprašanje našega gledališča. Med tem, ko se vrše v našem gledališču popravila ter prenovljenje razsvetljave, da bo odgovarjala modernim potrebam, se vrše med Beogradom—Ljubljano in Mariborom dogovori radi podržavljenja. Kolikor smo bili izveščeni, je bilo vprašanje podržavljenja že rešeno in sicer v ugodnem smislu. Narodno gledališče v Mariboru bi se po teh vesteh podržavilo s 1. januarjem 1922. Sedaj pa smo dobili iz Beograda vest, da se je pri zniževanju budžeta okrnil tudi kredit za naša gledališča in sicer tako, da gledališča razen beogradskega, zagrebskega in ljubljanskega ne bodo podržavljena ter da se bodo poleg tega ostalim gledališčam, med katera spada tudi naše mariborsko, znatno znižale dotedanje subvencije. Če ta vest odvarja resnici, potem pomeni za obstoj našega gledališča naravnost katastrofo.

Sport.

: POLNP 16. t. m. se odigrajo sledeče tekme: MAK:Ptuj v Ptuj na igrišču Ptuj popoldan; Maribor:Svoboda na igrišču Maribora popoldan; Rapid:Korotan na igrišču Rapida popoldan.

: Hašk: Ilirija 2:1. Hrvški akademski sportni klub je minulo nedeljo gostoval v Ljubljani ter le težko premagal „Ilirijo“ z 2:1. Sodnik g. Pick iz Zagreba ni imel ravno najboljši dan. Občinstvu je bil nad 2000.

: Maribor rez.: MAK rez. 8:1. S tem nastopom si je pridobila rezervno moštvo l. slov. sportnega kluba Maribor končno jesensko prvenstvo sezone 1921/22. Rez. Maribora je zelo izglajena skupina, ki bi lahko klub tudi izven Maribora dokaj častno zaslovala. Goale za Maribor so dali Hobacher 6, Muslovic 1 in Kigoj 1. Sodniku g. Franklu delajo od side pozicije še težkoče, a deloma mu primanjkuje tudi energija, da bi vladal sam, ne pa z njim še nekaj igralcev.

: Maribor: MAK 3:1 (1:1). Tekmovanje je bilo zelo napeto ter izenačeno. Če bi Maribor igral neodločeno ali pa zgubil, bi zgubil tudi prvenstvo. MAK je postavil zelo mlade sportnike v svojo reprezentanco, vendar je imel veliko odločilne volje. Maribor se spočetka brani pred z elanom izpeljanimi napadi MAK-a. MAK doseže vodstvo ter začneja popuščati. Maribor izenači polčas z 11-metrovsko na 1:1. Drugo polovico igre je premoč Maribora vedno jasnejša, strela pa preveč „črez“ in v — aut. Doseže pa le še 2 goale. Končni rezultat 3:1 za Maribor, kot 7:3 za Maribor. Pri čeli tekmi se je porabljal Zogo, ki gotovo nima predpisane teže! Z tako lahko Zogo se kvari celo tekmovalje! Dobro bi bilo, če bi se takim važnim oviram naklonilo večjo pozornost! Sodnik g. kapetan Šuput dober. Občinstva precej.

Podpirajte Jug. Matico!

Gospodarstvo.

g Oddelek za socialno skrb, invalidski odsek pokrajinske uprave za Slovenijo želi nabaviti za invalidske zavode 165 kom. stolov, 125 kom. nočnih omaric, 28 kom. dvodelnih omar, 31 kom. skrinje za premog, 18 kom. miz razne velikosti, 25 kom. obešalnikov prostostojećih, 15 kom. umivalnikov z opremo (kovinast, emajliran) 24 kom. pljuvalnikov iz pločevine, emajlirani, 2 pisalni mizi, 1 omaro za knjižnico, 10 klopi, 1 omaro kredenco za kuhinjo. Dobaviti bo 120 stolov, 80 nočnih omaric, 6 dvodelnih omar, 2 pisalni mizi, 5 klopi, 16 skrinje za premog, 5 miz, 10 obešalnikov, 1 omaro s kredenco, 1 omaro za knjižnico in 1 omaro za pisarno franko invalidski dom v Rogški Slatini, ostalo opremo pa franko invalidski dom v Ljubljani (St. Peterska vojašnica). Vzorci navedenih predmetov se na ogled v invalidskem domu v Ljubljani v St. Peterski vojašnici (pri upravitelju.) Pravilno kolkovane in zapečatene pismene ponudbe naj se pošljejo na gori omenjeni odsek (Ljubljana, St. Peterska vojašnica) najkasneje do 16. oktobra 1921. V ponudbi je navesti, v katerem roku (od dne naročila) se dobavi pohištvo. Odsek si pridržuje pravico, da sprejme izmed vposlanih ponudb eno, ali pa tudi več. Obenem s ponudbo je poslati tudi potrdilo za položeno varščino, ki znaša 10 odst. od skupnega nabavnega zneska. Fature se poravnajo najkasneje 14 dni potem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

g „Elin“ družba za električno industrijo d. z. o. z. v Mariboru. Družba za električno industrijo, preje Franc Pichler in drug v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 8, podružnica grške centrale „Gesellschaft für elektrische Industrie“ se je od svoje centrale osamosvojila/ter nacionalizirala pod novim imenom „Elin“. Družba „Elin“ ostane tudi nadalje v prostorih stare podružnice ter bo izvrševala vse one posle, katere je izvrševala prejšnja, samo v večjem obsegu.

g Mariborsko sejmsko poročilo.

Na svinjski sejem dne 7. t. m. se je pripeljalo 591 prašičev in 1 koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči od 3—4 tednov stari, komad od K 80—100; mladi prašiči od 6—8 tednov stari, komad od K 200—250; mladi prašiči od 4 mesece stari, komad od K 600—750; mladi prašiči od 7 mesecev stari, komad od K 800—900; mladi prašiči od 9—10 mesecev stari, komad od K 1000—1100; prašiči do 1.1. stari, kom. od K 1500—2400; prašiči do 1½ leta stari, komad od K 4000—4500; plemenske svinje za 1 kg. žive teže, komad od K 28—30; poldebele za zakol 1 kg. mrtve teže, komad od K 32—36; Koza kom. K 300—Kupetja je bila slaba.

g Dobava 60 vagonov krušne pšenice moke. Komanda Dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši 20. oktobra t. l. ob 11. uri dopoldne pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani druga pismena ofertalna licitacija glede 600.000 kg krušne pšenice moke (80 odst.) Pogoje za to dobavo je moč vpogledati pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

g Dobava usnja, čevljarских potreščin, žice itd. Upraviteljstvo državnih proteznih delavnic za Slovenijo v Ljubljani namerava nabaviti usnje, čevljarских potreščin, žico itd. potom konkurenčnega razpisa. Pismene ponudbo je vložiti najkasneje do 15. oktobra t. l. Predmetni oglas in seznam blaga, ki bi ga bilo dobaviti, je interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

g Dobava materiala za povezovanje tobaka, kartona in papirja. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje z dne 27. oktobra t. l. ofertatno licitacijo za dobavo materiala za povezovanje tobaka (pločevinaste plombe, klešč za plombe, decimalne tehtnice, ameriškansko platno, platno iz konoplje itd.), ter za dne 1. nov. ofertatno licitacijo za dobavo 180.000 kg papirja in 60.000 kg kartona v treh barvah. Ponudbe je izročiti do 22. okt. Pogoji in vzorci so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Ernest Eckstein:

Afrodita.

Roman. Prevaj. Rusan.

(Dalje.)

Minal je mesec Elafevolin: njegov naslednik Munthion je nabečel s krasnim vrencom. Na trgu pred sodnijo je čakala nepregledna množica na izid razprave, ki je trajala že nad tri polne ure.

Akontij, kipar iz Melase se je moral pred svetom opravičiti. Konon ga je obtožil radi veleizdaje. Rekel je, da je Akontij v zvezi z roparji z otoka Lemnosa ter je nameraval s pomočjo dosedaj še neznanh zavveznikov dati roparjem priliko, da se izkrcajo v Miletu. To svojo izjavo je podprl s številnimi pričami. Med glavnimi pričami je bil kovač Vejki, ki je izpovedal, da je nekega večera poslušal na zapadni obali Akontijev pogovor z dvema neznanima možema. Proti niemu je pričala tudi prodajalka Lisistrata, ki je, če tudi nerada, izpovedala, da ji je Akontij obljubil visoke vsote, če zvaži arhonta v svoje mreže ter se kot njegova priljeznica polasti važnih pečatov, kateri so mu potrebni, da ponaredi listine in da naredbe raznim uradnikom mesta. Tu je bil celo ropar Fintije sam, ki je prejel pisal arhontu, da razkrije vso zaroto, če mu da arhont častno besedo, da se mu ničesar ne zgodi.

Zadnje dni je ves Milet govoril samo o tem. Akontija so takoj po izpovedi Fintije zaprli. Danes se ima izreči obsodba. Ljudstvo je bilo različnega mnenja. Večina je bila o Akontijevi krivdi prepričana. Manjšina pa, z Olorom in njegovimi prijatelji na čelu, je smatrala vse to za Kononovo delo ter si je prizadevala, da to svoje mnenje tembolj razširi med narod. Celo med sodniki so nekateri dvomili, a to tembolj, ko je Melanip izjavil, da on, ki Akontija dobro pozna, ne more verjeti, da bi bil zmožen takega čina. Vendar pa je bil Akontijev položaj zelo nevaran.

Vesti, ki so prihajale zdaj pa zdaj iz sodne dvorane, niso ugajale Oloru in njegovim pristavcem. Konon je obtožbo zelo spretno sestavil. Samo eno je vsakogar iznenadilo. Dasi ravno je bila krivda Akontija več ali manj dokazana, Konon ni zahteval smrtne kazni, kakor jo je za take zločine določal zakon, temveč samo izgon iz mesta, češ, da je bil mlad in neizkušeni kipar zapeljan.

36

»Nečista vest,« so si tolmačili Olorovi pri-
staši. »Noče svoje roke omadeževati z
dolžno krvjo, ker se boji. Da ne bi lagal, bi
se na vsak način skušal rešiti tekmece, da pa
mu izpodkoplje čast in srečo, to ne smatra
za greh!«

Okrog ene ure popoldan je bila obsodba iz-
rečena. Po Kononovem predlogu so ga obsodili na dosmrtno prognanstvo in zaplenbo
premoženja.

Sodba se je imela izvršiti še istega dne,
ker nikdo ni vložil priziva. Na večer je imela
odpluti ladja s poslanstvom v Korint. Poslan-
stvo je dobilo nalog, da vzame Akontija seboj,
ter ga izkrca na otoku Reneje. Na tem otoku
se je nahajala posebna naselbina, kamor so
pošiljali izgnance.

S povešeno glavo je zapustil Akontij sodno
dvorano. Ob strani je stopal Melanip. Tropa
žalost je ležala na licu mladega umetnika.
Množica se je razmaknila ter puščala prosto
pot. Kakor, da sočustvuje z nesrečnikom. Ja
v množici vladala smutna tišina. Noben klic
se ni slišal, kakor navadno, če je bil obsojen
kak sovražnik domovine.

»Upaj še,« je rekel Melanip ter ga prijel za
roko. »Upaj na boginjo, ki ne bo dopustila, da
se krši njeno voljo. Ona te samo tekuša. Ver-
rui v njeno brezkončno mogočnost in zmaga-
boš!«

Akontij mu ni mogel odgovoriti; prevred
je bil razburjen. Če tudi je bil na zunaj mi-
ren in ravnodušen, vendar je bil padec iz vi-
hunca sreče v prepad bede in izgnanstva
prestrašen. Solze so mu zalivale oči.

»Ne dvomi,« ga je hrabil Melanip, »da ne
bom niti minuto miroval, da razkrijem to laž
in zaroto. Tolži se s tem, da ti je Kipida ni-
dana in zvesta ter prepričana, da si nedol-
žen.«

Ko je Melanip umolknil, je pristopil k A-
kontiju Olor. »Evo ti moje roke, Akontij,« je
rekel glasno, da so vsi slišali: »jaz ne opre-
kam sodbe slavnega zbora, ker sem uverjen,
da je sodil po svojem najboljšem prepričanju.
Kot ljudje so tudi oni zmožljivi in nikdo ne
dvomi bolj kot jaz, da so se res zmotili. Bo-
di moj prijatelj, Akontij!«

(Dalje prih.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

VOZNI RED

južne železnice v kraljevini Srbiji, Mrtavci in Sloveniji.

Veljaven od 1. junija 1921.

Maribor gl. kol.—Ljubljana gl. kol.—Trst.

Os. 41/43	Os. 85/45	Meš. 801	Brzvl. 3	Brzvl. 7/507	47	Os. 81/49		Os. 42	Meš. 802	Brzvl. 508/8	Brzvl. 4	Os. 44/82	Os. 515/48	Os. 50/86
5:20	10:15	12:49	18:58	14:14	16:50	22:10	Maribor gl. kol. ×	9:59	14:05	14:27	14:45	16:56	22:17	4:44
6:03	10:47	13:43			17:22	22:42	Pragersko ×	9:25	13:02			16:32	21:43	4:08
7:30	12:12	16:17	15:12	15:28	18:51	0:10	Čalje 2	7:58	10:45	13:09	13:27	14:55	20:17	2:43
8:13	12:55	17:16			19:34	0:53	Zidani most ×	7:09	9:40			14:03	19:27	1:43
10:41	14:55	20:30	17:01		21:40	3:03	Ljubljana gl. kol. ×	5:18	6:40		11:35	13:06	17:35	23:55
							Trst ×					5:00		15:20
11:13	23:40		21:35			12:23	↓ Zagreb juž. kol. ×			10:30			16:13	

Maribor gl. kol.—Graz—Wien.

Os.	Os.	Brz.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Brz.	Os.	Os.	Os.
70a	72	4	44/82	74	50/36	71	35/45	3	75	81/49	77
6:30	12:41	15:16	19:00	19:15	8:00	7:35	8:40	13:35	14:08	19:32	20:52
6:53	13:04	15:48	19:21	19:38	8:31	7:13	8:08	13:11	13:43	19:00	20:29
		16:40	22:19	11:17			5:37	12:21		16:32	
		21:43	6:45	19:40			21:45	7:25		8:05	

Maribor gl. kol.—Prevalje—Celovec.

Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.
41/43	43/49	415	412	424/46	424/46	412	424/46	424/46	412	424/46	424/46
5:00	15:00	19:48	7:37	12:25	20:45	7:37	12:25	20:45	7:37	12:25	20:45
5:10	15:08	19:56	7:29	12:17	20:37	7:29	12:17	20:37	7:29	12:17	20:37
6:53	16:44	21:38	6:01	10:50	19:10	6:01	10:50	19:10	6:01	10:50	19:10
7:56	17:23	22:16	5:31	10:04	18:05	5:31	10:04	18:05	5:31	10:04	18:05
11:07	20:59		6:23	14:15		6:23	14:15		6:23	14:15	

Maribor gl. kol.—Ptuj—Čakovec—Kotoriba.

Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.	Os.
231	233	235	222	224	226	222	224	226	222	224	226
9:00	16:00	20:30	7:19	11:06	17:39	7:19	11:06	17:39	7:19	11:06	17:39
9:36	16:36	21:26	6:40	10:27	17:00	6:40	10:27	17:00	6:40	10:27	17:00
10:17	17:15	22:19	5:26	9:44	16:14	5:26	9:44	16:14	5:26	9:44	16:14
11:40	18:23	23:37	4:00	8:18	14:47	4:00	8:18	14:47	4:00	8:18	14:47
12:58	19:25		7:00	13:20		7:00	13:20		7:00	13:20	

Zidanimost—Zagreb.

Os.	Brzvl.	Os.	Os.	Brzvl.	Brzvl.	Os.	Os.	Brzvl.	Os.	Brzvl.	Os.
413	7:47	8:23	14:20	17:25	19:50	8:33	9:57	12:01	18:52	22:51	0:30
6:16	10:40	16:13		22:02		6:21	9:57	16:46	22:26		
6:46	9:24	11:13	16:45	18:01	19:12	5:50	8:06	9:35	16:13	21:05	21:56

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij „Tabor“. Tiska: Mariborska tiskarna d. d.

Mala oznanila.

Krava osem mesecev breja, se
proda, Meljski vrh št. 1. 1597

Jetika! Specialist za pljučne
bolezni dr. Pečnik ordinira
v torek in petek od 11.
do 12. in od 14. do 16. ure
v Mariboru, Razlagova ulica
št. 21. Vse druge dni št. Jarcij
ob juž. žel. 1046

GLASOVIR

dober, slabo cenjen 5000 K,
last učitelja Stibler, se
proda. Kapla, posta Brezno
ob Dravi. 1596

Jaica iz hladilnice

prodaja vsak dan na Glavnem trgu eks-
portno društvo 1560

Matheis, Suppanz & Co.

Komad po K 2.80.

zastopnika

Maribor in okolico.

Ponudbe na upravo lista pod „Zavarovalnica“.

**Zavod za straženje in
zaklepanje v Mariboru**

vsako vrsto straženja v mestu, na koto-
dvorih, kakor tudi spremljanje železni-
skih vozov. — Pojasnila v pisarni: pri-
stanjske ulice 2.